

*Персонажі та події у цій книзі є вигаданими.
Будь-яка схожість із реальною особою,
живою чи мертвою, є випадковою.*

Послідовність розміщення цих матеріалів виявиться у процесі їх прочитання. Усі непотрібні подробиці вилучено, щоб ця історія, котра навіть у майбутньому може здатися неймовірною, сприймалася як сухий факт. Упродовж усієї розповіді не робиться жодного твердження про минулі події, стосовно правильності згадок про які могли виникнути сумніви; усі записи зроблено сучасниками тих подій, і подаються вони з точки зору і в межах знань тих людей, які брали в них безпосередню участь.

ЩОДЕННИК ДЖОНАТАНА ХАРКЕРА (стенографічний)

Б травня. Бистриця¹. Виїхав з Мюнхена о 8.35 вечора 1 травня; вранці наступного дня прибув до Відня; мав прибути о 6.46, але потяг спізнився на годину. Будапешт — чудове місто, якщо судити з того, що я встиг помітити з вікна вагона, а також з тієї нетривалої прогулянки його вулицями, на яку я спромігся. Заходити далеко від станції я боявся, оскільки ми спізнилися і тепер мали надолужити згаяне, щоби щільніше дотримуватися графіка руху. У мене було таке враження, наче ми виїжджали із Заходу і в'їжджали на Схід; через найзахідніший з усіх тих пречудових містків, що перетинають Дунай, який у цьому місці має пристойну ширину і глибину, ми дісталися до його протилежного берега і опинилися серед традицій, що їх залишило по собі панування турків.

Виїхали ми майже вчасно і дісталися до Клаузенбурга одразу по тому, як упала темрява. На ніч я зупинився у закладі під назвою «Готель Рояль». На обід, чи, точніше, на вечерю, мені подали

¹ Невелике місто на півночі сучасної Румунії. (Тут і далі — прим. перекл.)

курку, приготовану якось оригінально з перцем: страва ця була дуже смачною, але надто гострою. (*На згадку*: взяти для Міни рецепт.) Я спитав офіціанта, і той відповів, що це має назву «паприка гендль» і що я зможу ласувати нею повсюдно у Карпатах, оскільки приготована у такий спосіб курка є національною стравою. Мої дилетантські знання німецької мови все ж таки прислужилися мені: їй-богу, просто не уявляю, як би я без них спілкувався.

Маючи у Лондоні якийсь вільний час, я відвідав Британський музей, де порпався серед книг і мап, шукаючи відомості про Трансільванію — мені здавалося, що певні попередні знання про цей край стануть у пригоді у стосунках з місцевим аристократом. Я виявив, що вказаний ним район — на самісінькому сході цього краю, якраз на межі трьох земель: Трансільванії, Молдавії та Буковини, у самому серці Карпатських гір, у найбільш нецивілізованому та найменш дослідженому закутку Європи. Я не спромігся знайти жодної мапи чи праці, де позначалося б місцезнаходження замку Дракули, оскільки поки що просто не існує мап цієї місцевості, котрі можна було б порівняти з нашими мапами, які видає Військово-геодезичне відомство. Але я дізнався, що Бистриця, невелике місто з поштовим відділенням, про яке згадував граф Дракула, є досить відомим населеним пунктом. Наразі я зроблю декілька приміток, аби освіжити свою пам'ять, коли розповідатиму Міні про мою подорож.

Населення Трансільванії чітко поділяється на чотири народності: саксонців — на півдні, а також змішаних з ними валахів, що є нащадками даків; мадярів — на заході і секеїв — на сході та півночі. Наразі я перебуваю серед цих останніх, котрі стверджують, що походять від Аттіли та гунів. Може, це так і є, бо коли мадяри завоювали цю країну в одинадцятому столітті, то виявили тут осілих гунів. Я прочитав, що всі відомі у світі пересуди і забобони зосередилися у підкові Карпатських гір, наче у центрі

якоїсь круговерті, яка втягує у себе все, на що є здатною людська фантазія. Якщо це так, то моє перебування тут обіцяє бути дуже цікавим. (На згадку: треба про все це розпитати графа.)

Попри досить зручне ліжко спав я не дуже добре, бо бачив усілякі химерні сни. Може, через те, що під моїм вікном усю ніч вив собака; а може, до цього долучилася перчена курка, бо, незважаючи на те що мені довелося випити усю воду з карафи, мене все одно мучила спрага. Ближче до ранку мені вдалося заснути; прокинувся я від безперервного стукоту у двері, із чого я дійшов висновку, що тієї миті мій сон був міцним. На сніданок я з'їв ще одну курку з паприкою, а окрім неї — схожий на кукурудзяну кашу продукт на ймення «мамалига», а також фарширований баклажан, котрий чудово смакував і мав місцеву назву «імплетата». (На згадку: здобути рецепт і цієї страви.) Зі сніданком мені довелося поквапитися, бо потяг мав вирушати за декілька хвилин до восьмої, тобто — мав вирушити, оскільки після того, як я прибіг до станції о 7.30, мені довелося просидіти у вагоні понад годину, перш ніж потяг відбув. Здається, що далі на схід ми просуваємося, то більш неточними стають потяги. А що ж тоді коїться з графіком руху в Китаї, хотів би я знати?..

Упродовж усього дня наш потяг потихеньку чвалав країною, повною всіляких красот. Часом ми минали невеличкі міста або замки на крутосхилах на зразок тих, що зображалися у старих молитовниках; часом їхали вздовж річок і рівчаків, де, судячи із широких кам'яних облямівок на кожному березі, нерідко траплялися сильні повені. Вочевидь, щоб розмити береги, річка має бути навесні повноводною і стрімкою. На кожній станції ми бачили групи людей у найрізноманітнішому вбранні, інколи — цілі натовпи. Деякі з них мали такий же вигляд, як і селяни у нас удома або ж ті, котрих я бачив на шляху через Францію та Німеччину: на них були короткі куртки, круглі капелюхи та домоткані штани; але ж інші являли собою вельми мальовниче видовище. Жінки

здавалися гарненькими, але лише з пристойної відстані, бо ж талія у кожної з них була товстою і незграбною. Усі вони були в сорочках з довгими білими рукавами того чи іншого штибу, більшість із них носили пояси, з котрих звисали якісь смужки (наче балетне вбрання), під якими, проте, виднілися нижні спідниці. Найдивовижнішими постатями були словаки — більші варвари, ніж інша місцева публіка, — у величезних крилатих капелюхах, широких мішкуватих шароварах брудно-білого кольору, у білих полотняних сорочках, підперезані широченними і грубезними шкіряними поясами майже фут завширшки, розцяцькованими мідними цвяхами. Свої шаровари вони заправляли у халяви чобіт, мали довге чорне волосся та великі чорні вуса. Вигляд ці люди мали мальовничий, але непривабливий. На сцені театру вони цілком могли б зображати зграю якихось розбійників зі Сходу. Однак мені сказали, що вони були створіннями цілком безневинними, ба більше — їм навіть від природи бракувало впевненості у собі.

Уже починало сутеніти, коли ми дісталися до Бистриці — дуже цікавого старовинного міста. Розташоване практично на кордоні — оскільки через перевал Борго з нього можна потрапити до Буковини, — воно мало бурхливу історію, про що свідчили чіткі зовнішні ознаки. З різних причин п'ятдесят років тому тут сталася низка великих пожеж, котрі призвели до страхотливого спустошення. На самому початку сімнадцятого століття місто зазнало тритижневої облоги, утративши під час неї 13 тисяч своїх мешканців, до того ж до тих, хто загинув у бою, додалося чимало померлих від голоду та хвороб.

Граф Дракула порадив мені зупинитися у готелі «Золота корона», котрий, на мій радісний подив, виявився справжнісінькою старовинною будівлею — я ж бо збирався побачити і почути все, що було цікавого у цих краях! На мене явно чекали, бо коли я наблизився до дверей, то переді мною постала бадьора немолода

жіночка у звичному селянському вбранні: біла спідниця з довгим подвійним фартухом — спереду і позаду, — кольорова тканина якого щільно і тому досить нескромно облягала її стан. Підійшовши до мене, вона вклонилася і запитала: «Ви — пан англієць?» — «Так, — відповів я, — Джонатан Харкер». Вона посмінулася і щось переказала підстаркуватому чоловікові в білій сорочці, котрий вийшов разом з нею до дверей зустрічати мене. Той пішов, але одразу ж повернувся з листом, у якому я прочитав:

Друже мій!

Вітаю вас у Карпатах. Я з нетерпінням чекаю на вас. Сьогодні вам треба гарненько виспатися. Завтра о третій відбуває диліжанс до Буковини: у ньому для вас замовлене місце. На перевалі Борго на вас чекатиме моя коляска, якою ви приїдете до мене. Не сумніваюся, що ваша поїздка з Лондона склалася вдало і що ви отримаєте задоволення від перебування у нашій прекрасній країні.

*Дракула,
Ваш приятель*

4 травня. Я дізнався, що хазяїн готелю отримав від графа листа з вказівкою залишити для мене найкраще місце в диліжансі; але коли я почав розпитувати подробиці, то цей чоловік нічого не сказав і вдав, що не розуміє моєї німецької. Це явна неправда, бо до тієї миті він чудово її розумів, принаймні так видавалося, коли він свого часу відповідав на мої запитання. Він та його дружина, немолода пані, що мене зустрічала, поглядали одне на одного якось перелякано. Чоловік промимрив, що гроші були надіслані у конверті з листом і більше він нічого не знає. Коли ж я спитав, чи не знайомий він, бува, з графом Дракулою і чи не може розповісти мені що-небудь про його замок, то хазяїн разом з дружиною перехрестилися, сказали, що не знають нічого і більше не захотіли про це говорити. Розпитувати

когось іншого було вже ніколи, бо вже настав час їхати, хоча за всім цим явно крилася якась таємниця, котра аж ніяк не вселяла в мене почуття комфортності.

Коли я вже збирався вирушати, до моєї кімнати зайшла господиня і мовила голосом, у якому дуже виразно чулися істеричні нотки: «Навіщо ви їдете? О молодий пане, навіщо ви туди їдете?». Вона була у такому збудженому стані, що, здавалося, більше не була в змозі контролювати свої незначні знання німецької, і вона змішалася з якоюсь іншою, абсолютно невідомою мені мовою. Лише після своїх численних запитань я зміг уторопати, про що йшлося. Коли ж я сказав їй, що маю їхати негайно і що на мене чекає важлива справа, жінка знову запитала мене: «Чи знаєте ви, який сьогодні день?». Я відповів, що сьогодні — четверте травня. Вона похитала головою і вигукнула: «Так, я знаю, що четверте! Але чи знаєте ви, який сьогодні день?». Я сказав, що не розумію запитання, і вона продовжила: «Сьогодні — переддень Святого Георгія. Чи відомо вам, що сьогодні вночі, коли годинник ударить північ, безперешкодно запанує усе зло цього світу? Ви знаєте, куди їдете і що з вами станеться?». Вона була в такому явному розпачі, що я зробив спробу заспокоїти її, але все було марно. Після цього жінка опустила на коліна і стала благати мене не їхати або ж принаймні перечекати день-два. Усе це здавалося доволі смішним, але в мою душу закралася тривога. Однак справа є справа, і тут я не міг вдіяти нічого, що б могло стати їй на заваді. Тому я допоміг жінці підвестися і сказав якомога серйознішим тоном, що я їй дуже вдячний, але мушу їхати. Підвівшись, вона витерла очі, потім зняла зі своєї шиї розп'яття і подала його мені. Я не знав, як учинити, бо мене, як вірного англіканської церкви, навчили бачити в подібних речах певне ідолопоклонство. Проте відмова від хрестика стала б виявом величезної невдячності до немолодої господині, яка так щиро бажала мені добра та ще й перебувала у такому розбурханому